

Leipuripäivät Turussa, pääministerin juhlapuhe ja ay-liike

Suomen Leipuriliiton 123. vuosikokous ja kesäpäivät eli Leipuripäivät järjestettiin lähes 500 osallistujan voimin elokuussa Turussa, jonne leipurikunta kokoontui viettämään hyvähenkistä viikonloppua yhdessä perheenjäsentensä ja yhteistyökumppaniensa kanssa.

Leipomotoimialan yhteisöllisyys ja pitkät perinteet ovat olleet leipomo- ja konditoria-yrityksien vahvuus vuosikymmenien ajan. Monilla eri aloilla ja monissa Euroopan maissa ihmetellään, miten leipomoala kokoontuu suurella joukolla vuosittain jälleen viettämään yhteistä viikonloppua jonnekin päin Suomea. On kuitenkin syytä muistaa, että Leipuripäivät ja niiden onnistuminen ei ole mikään itsestäänselvyys. Leipuripäivien onnistuminen edellyttää sekä jäsenkunnan mutta myös yhteistyökumppaneiden halua olla mukana tapahtumassa. Leipuripäivien järjestelyt vaativat paljon työtä sekä Leipuriliiton toimistolta että kulloiseltakin päivien valmisteluihin osallistuvilta Leipuriliiton paikallisyhdistykseltä, tällä kerralla Turun Seudun Leipuriryttäjät ry:ltä. Lauantaipäivänä järjestettävä ammatillinen näyttely on myös tärkeä osa Leipuripäivien kokonaisuutta. Perjantain ja lauantain mukavien päivä- ja iltaohjelmien välissä ammatillista asiaa sisältävä tavarantoimittajien näyttely on monella tapaa hyödyllinen sekä leipomo- ja konditoria-alan ryttäjille että näytteilleasettajille. Viimeksi mainituille jo siinäkin mielessä, että he tapaavat kerralla suuren joukon leipomoalan toimijoita (lue lisää ammatillisesta näyttelystä s. 24-28).

Pääministeri Petteri Orpo piti Leipuriliiton vuosikokouksessa juhlapuheen*. Oli hienoa nähdä, että pääministerillä oli kaiken muun kiireen keskellä halua ja mahdollisuus osallistua tilaisuuteen. Puheen pitäminen oli jo itsessään osoitus Petteri Orpon positiivisesta asenteestaan pieniä ja keskisuuria yrityksiä kohtaan. Oli hienoa kuulla myös pääministerin toteamus paikallisen sopimisen lisäämisestä tavalla, joka antaa 70 000 uudelle yritykselle mahdollisuuden hyödyntää työehtosopimuksen joustoja. Nyt näyttää olevan todellinen mahdollisuus siihen, että pienten ja keskisuurten yritysten vuosikymmeniä kestänyt syrjintä on tulossa vihdoinkin päätökseen. Ei ihme, että edellä mainittu sekä myös pääministerin lupaus "vanhentuneen" leipomotyölain kumoamisesta sai paikalla olleilta ryttäjiltä spontaanit suosiosoitukset. Lisäksi yt-lain soveltamisen rajan nostaminen 50 ihmistä työllistäviin yrityksiin ja takaisinottovelvollisuuden poistaminen alle 50 ihmistä työllistävilta yrityksiltä ovat keinoja, joilla hallitus yrittää parantaa pienten ja keskisuurten yritysten toimintaedellytyksiä kilpailussa suuryritysten valtaa vastaan.

Valitettavasti ay-liike tulee mitä todennäköisimmin kaikin keinoin vastustamaan hallituksen uudistusesityksiä. Mikäli ay-liike jälleen kerran onnistuu lakoilla tai niillä uhkaamisella estämään edellä mainitutkin uudistukset, se omalla toiminnallaan pitää samalla huolta siitä, että suuryritysten etulyöntiasema suhteessa pieniin ja keskisuriin yrityksiin vain kasvaa. Tämä nopeuttaa

yritystoiminnan keskittymistä yhä harvempien suuryritysten käsiin, ja tämän seurauksena yritysten ja työpaikkojen määrä Suomessa entisestään vähenee. Ay-liikettä voidaankin pitää todellisenä oligopolian eli harvainvallon edistäjänä ja turvaajana Suomessa.

Yleisesti hyväksytty näkemys on, että Suomessa tarvitaan sekä muutoksia työmarkkinalainsäädäntöön että yleisesti valtiontaloudellisia säästöjä. Mutta ay-liikkeen mielestä niitä saisi toteuttaa vain heidän asettamillaan ehdoilla. Ay-puolen mediapeli hallituksen suunnitelmia vastaan on jo alkanut. Kaikki ay-liitot kertovat julkisuuteen samaa kauhutarinaa hallituksen katalista aikeista. Karrikoidusti todettuna ay-liike kerää joukkojaan parhaillaan kokoon ja valmistautuu lähettämään ne omaan taisteluunsa, barrikadeille ja lakkovahdeiksi jne. Perimmäisenä syynä hallituksen suunnitelmien vastusta-

Ay-liikettä voidaankin pitää todellisenä oligopolian eli harvainvallon edistäjänä ja turvaajana Suomessa.

misessa on ay-liikkeen vallan säilyttäminen, mikä heille on tietenkin kaikkein tärkeintä. Jos ay-vallan säilyttäminen edellyttää toimenpiteitä, joiden seurauksena heidän yksittäisten jäsentensä asema heikkenee, siihen he ovat valmiita suuremman tavoitteen nimissä. Ay-puolella varmasti uskotaan, että hallitus ymmärtää perääntyä suunnitelmiaan ennen suurempaa voimannäyttöä. Ovathan aikaisemmatkin hallitukset tuon ymmärtäneet tehdä.

Muutamien kuukausien kuluessa nähdään, millaisiin mielenilmauksiin ay-liike on valmis**. Samalla nähdään, miten ay-liikkeen toimenpiteiden kohteena mahdollisesti olevien suuryritysten johtajien pää kestää tulevan paineen. Viestitetäänkö yrityksistä hallitukselle, että muutoksia kyllä tarvitaan, mutta juuri nyt ei ole kuitenkaan varaa ottaa lakkoja vastaan. Kuten ei ole ollut aikaisemminkaan viimeisten 30 vuoden aikana. Jos näin tapahtuu, mielenkiintoista on nähdä, miten hallituksessa tällä kerralla tuollaiseen suhtaudutaan. Täytyy vain toivoa, että historia ei toista itseään, ja hallitus ei jälleen kerran kumarru ay-vallan edessä.

Mika Väyrynen

* Pääministeri Petteri Orpon juhlapuhe on luettavissa kokonaisuudessaan s. 9-10.

** Julkisuudessa on väläytelty erilaisten lakkojen, jopa yleislakon mahdollisuutta. Esimerkiksi Helsingin Sanomien pääkirjoituksessa 28.8.2023 pidettiin tulevia mielenilmauksia itsestään selvyytenä, kun kirjoituksessa erikoisesti todettiin: ”Jos ay-liike ei tällaisena aikana nousisi barrikadeille, niin milloin sitten? Mikä uskottavuus olisi jäsenistön silmissä, jos hallitusta vastaan ei nyt noustaisi”.